

Číslo výkonu:
90911

Autorská odbornost:
(909) psychosomatická medicína

Popis:

(Pokud má výkon jednoznačné indikace, uveďte je.)

Výkon je určen pro pacienta s opakovaným somatickým onemocněním, které nereaguje na běžnou somatickou léčbu prováděnou podle doporučených postupů, nebo trvá déle než 3 měsíce, aniž by somatický nález odpovídal uváděným obtížím, ačkoli absolvoval všechna potřebná vyšetření. Komplexní vyšetření psychosomatického pacienta navazuje na dosavadní nálezy a zaměřuje se rovnoměrně jak na zhodnocení biologických nálezů, tak na psychologická (jak prožívá pacient) a sociální fakta (v jakých vztazích žije) v důvěrném rozhovoru s ním. To vyžaduje speciální erudici lékaře (bio-psycho-sociální anamnéza) k získání důvěry pacienta, jeho souhlasu a motivaci.

Čím výkon začíná:

Vytvořením dobrého kontaktu a vyladěním na typ pacienta a jeho komunikační možnosti, vysvětlením důvodu podrobného vyšetření, vyjednáním potřebného času pro rozhovor a získáním souhlasu pacienta.

Obsah a rozsah výkonu:

podrobná anamnéza včetně rodinné, pracovní a sociální • zhodnocení subjektivních potíží • zhodnocení předcházejících vyšetření klinických, laboratorních a zobrazovacích, zhodnocení efektů a komplikací předchozích pokusů o léčbu • zhodnocení prožívání onemocnění, pacientova pojetí onemocnění a předpokladů pro léčbu • vztahová anamnéza, vztahově dynamická formulace případu • posouzení konfliktních témat • orientační posouzení struktury osobnosti • diagnostická rozvaha a závěr • vyjednávání kontraktu a cílů další spolupráce, případně o doplňujících diagnostických postupech • poskytnutí odpovídajících informací nemocnému nebo rodině • cílený, podpůrně psychoterapeuticky orientovaný amotivační pohovor • individuální zdravotní výchova, edukace pacienta

Čím výkon končí:

• dohodou o léčebném plánu (kontraktem) s pacientem • časovým rozvrhem další spolupráce • stanovením realistického cíle léčby (sledování symptomu, zmírnění symptomu, změna chování nebo životního stylu atd.) • sepsání lékařské zprávy – nálezů • administrativní činnost spojená s výkonem, poskytnutí základní informace praktickému lékaři, včetně záznamu o souhlasu či nesouhlasu pacienta s navrženými diagnosticko-terapeutickými postupy • zápis o celém postupu do zdravotní dokumentace (zápis s ohledem na důvěrnost informací)

Kategorie: P - hrazen plně;

Omezení místem: S - pouze na specializovaném pracovišti

Omezení frekvencí: 1/1 rok

Obvyklá doba trvání celého výkonu v minutách: 120

Podmínky:

(Pokud je omezení místem "S",

popište, čím je pracoviště specializované.)

nástavbová atstace z psychosomatické medicíny

Důvod změnového řízení:

(V případě, že výkon nahrazuje staré metody, doplňte čísla původních výkonů.)

Důvod předložení: Odborný výkon dosud není registrován. Podle vyhlášky č. 286/2013 Sb. je obor psychosomatika (909) nástavbovým oborem. Nástavbová atestace z tohoto oboru je určena pro lékaře se

specializovanou způsobilostí v některém základním oboru specializačního vzdělávání (s výjimkou hygieny a epidemiologie, soudního lékařství a patologie). Komplexní psychosomatické vyšetření umožňuje postihnout somatické, psychické a psychosociální aspekty onemocnění, rozpoznat etiologické souvislosti mezi nimi a posoudit jejich patogenní význam. Umožní naplánovat a správně cílit etiologicky zaměřenou komplexní terapii a získat pro ni také pacienta. Vyšetření dodá jasnou formulaci terapeutických cílů a podloženým doporučením k léčbě novou kvalitu diagnostice a léčbě chronických psychosomatických onemocnění. Hlavní důvod, proč potřebujeme nové výkony pro naši odbornost je fakt, že čas lékařského výkonu v psychosomatické nelze zkrátit, tak jak se to postupně stalo u většiny lékařských výkonů zaměřených především na biologické aspekty stonání, a tento čas, věnovaný výhradně pacientovi musí být hrazený. V opačném případě by docházelo u lékaře s nástavbovou atestací ke snížení příjmů, proti dřívější praxi, což by mělo za následek naopak útlum zájmu o toto studium. Bylo by to navíc v rozporu s principem, že vyšší erudice má být více odměňována. Fakt, že pregraduální příprava našich lékařů téměř postrádá informace a nácvik dovedností v psychosociální oblasti, je v příkrém rozporu s bio-psycho-sociálním zaměřením medicíny dle WHO. Více viz Koncepce oboru.

Posouzení medicínské efektivity: O účinnosti psychologických intervencí u medicínsky nevysvětlitelných příznaků, které významně zatěžují náš zdravotnický systém, není v odborné literatuře pochyb. (Řiháček, 2007) (Koelen, 2014) Fakt, že lékaři nemají znalosti a trénink v oblasti psychosociálních aspektů stonání, znemožňuje tento potenciál využít. Nestačí tyto pacienty jen odkázat na klinické psychology a psychoterapeuty. Je třeba diferencovat pacienty, kteří potřebují a jsou vhodní pro psychoterapii od těch, u kterých lékaři stačí psychosomatické vzdělání. Výzkumná skupina kolem Baudiše a Škody už v osmdesátých letech na základě výzkumu psychiatrické nemoci v ordinaci praktického lékaře navrhla, že zvýšené vzdělání lékařů v bio-psycho-sociálním pohledu na zdraví a nemoc může významně zlepšit náklady na vyšetřování a ošetřování těchto pacientů. K realizaci však nedošlo. Zahraniční zkušenosti jsou v tomto směru velmi povzbuzující. Pacientů, kteří potřebují takovou léčbu není málo. Výzkumné práce uvádí až 40% v ordinaci praktického lékaře. Správné zaměření pozornosti lékaře a dovednost posoudit význam psychosociálních okolností stonání vede k významnému snížení množství vyšetření i léků. Efektivita a dlouhodobá účinnost psychosomatické léčby byla potvrzena v řadě studií. V rozsáhlé metaanalýze, která sledovala 103 takových studií, je uváděna efektivita Hedges=0,71. Silné efekty byly zaznamenány při hodnocení celkové kvality života, střední pak u psychologických a tělesných symptomů. Lit. v příloze Řiháček, T., Pavlenko, P., & Franke, H. (2017). Účinnost psychoterapeutických postupů u pacientů s medicínsky nevysvětlitelnými tělesnými symptomy: Shrnutí metaanalýz a přehledových studií. Československá psychologie, 61(4), 350-362. Koelen, J. A., Houtveen, J. H., Abbass, A., Luyten, P., Eurelings-Bontekoe, E. H., Van Broeckhuysen-Kloth, S. A. M., Bühring, M. E. F., & Geenen, R. (2014). Effectiveness of psychotherapy for severe somatoform disorder: Meta-analysis. The British Journal of Psychiatry, 204(1), 12-19. <https://doi.org/10.1192/bjp.bp.1>

Ekonomický dopad:

(Doplňte odhadovaný počet pacientů za rok)

Pokud je v ordinacích praktických lékařů až 40% pacientů, kteří potřebují psychosomatický přístup, a u specialistů (podle oborů) 20-40%, bude mít i u nás postupné zavádění psychosomatického přístupu do praxe významný ekonomický dopad. Nedostatečná erudice lékaře v těchto případech vede ke chronifikaci, zbytečné nadměrné medikaci a opakovanému vyšetřování, především u pacientů s tzv. MUS. (6) Lékaři, kteří získají zvláštní odbornou způsobilost v psychosomatické budou pracovat ve svých stávajících ordinacích s indikovanými pacienty své klientely ve vyhrazeném čase pod odborností 909, a v této době nebudou pochopitelně vykazovat výkony své odbornosti. Proto v segmentu specialistů nepovede zavedení nových kódů ke zvýšení nákladů pojišťoven. Pouze u části pacientů ošetřených pod odborností 909 dojde přechodně ke zvýšení nákladů na rodné číslo. To proto, že výkony v psychosomatické nelze časově kondenzovat, ekonomicky se jejich nová erudice projeví snížením počtu pacientů a žádoucím zvýšením kvality jejich léčby. To povede ve svém důsledku k úspoře až 1/3 nákladů na ordinace, jak prokazují dlouhodobé zkušenosti německých pojišťoven. (9) Pojišťovně zavedením nového kódu nevznikají další náklady navíc. Specialista, který si vyčlení 1 den na práci se svými psychosomatickými pacienty, může použít tento kód denně maximálně u 4 pacientů (celkem 8 hodin), to znamená 24 za měsíc, tedy teoreticky 264 vyšetření za rok. Protože však musí s těmito pacienty dále pracovat (jiné kódy) bude jich 132/rok. Počet lékařů se získanou speciální odborností bude pomalu narůstat, předpoklad podle situace v jiných zemích je, že u nás bude 100-150 takových odborníků, tedy kapacita pro tento kód je až 13000- 20000/rok. Literatura v příloze

Způsob úhrady v dalších zemích: Nejlépe zavedená je psychosomatická léčba v německých zemích. Výkon základní psychosomatické péče (15 min) hrazen pojišťovnou (16,7 EUR), možno vykazovat u pacienta na jednu dg 3 x za 3 měsíce. Psychosomatické výkony mohou dělat všichni praktici, protože v rámci VPL musí absolvovat Psychosomatische Grundversorgung, jinak nejdou k atestaci. Specialisté, pokud si chtějí účtovat psychosomatické výkony, musí si 80hodinový kurs dodělat (V ČR běží tento kurz se stejným obsahem pod IPVZ už více než 10 let) Pak může účtovat 35100 (diferenciální diagnostické objasnění psychosomatických chorobných stavů) a 35110 (verbální intervence ve stavech psychosomatických chorob). Více zde: <https://seminstfuchs.com/kursinformationen/ebm-abrechnung/#bedeutung> Kód 35100 účtují 1x za čtvrtletí tehdy, pokud je třeba prohloubit anamnézu o psychosociální okolnosti u somatického příznaku navíc k běžnému vyšetření 15 minut. Všechna další sezení (s frekvenčním omezením 3x čtvrtletně) jsou 35110, rovněž nejméně 15 minut. Podrobněji také tady: <https://www.iww.de/aaa/kassenabrechnung/ebm-2015-psychosomatische-grundversorgung-achten-sie-auf-die-abrechnungsvoraussetzungen-f85803> Kdokoli v pozici Hausarztmedizin psát 03230 (problémově orientovaná lékařská diskuse) za každých 10 min rozhovoru, což je frekvenčně omezeno. Ve Švýcarsku mají od r. 2000 možnost účtovat za psychosomatickou terapii stejnou částku jako za 5 min. své praxe. Běžný lékař může tento kód vykázat 4x, tedy 20 min. Lékař certifikovaný SAPPm (u nás nástavbová atestace z psychosomatiky) může účtovat až 12x (tedy 60 min).

Kód	Název	Režie
<hr/>		

Pořadí	Kategorie	Funkce	Praxe	Čas	Poznámka	Aktuální body
10	L3	psychosomatik		120		1 238,79
					Celkem:	1 238,79

Kód	Název	Doplňek	Množství	Jednotka	Cena	Body
Celkem:					0,00	0,00

Přímo spotřebované léčivé přípravky - PLP:

Kód	Název	Doplňek ATC	Omezení	Množství	Jednotka	Cena	Body
Celkem:							0,00 0,00

Přístroje:

Kód	Název	D.Ž.	N.Ú.	D.P.	Procento z výkonu	Cena	Body
Celkem:							0,00 0,00

ZUM:

Kód	Název
Položky mimo číselník	
Název	Popis

ZULP:

Kód	Název
Položky mimo číselník	
Název	Popis

Bodová hodnota	Přímé	Osobní	Režijní	Celkem
	0,00	1 238,79	393,60	1 632